Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

25 януари 2017 година[1]

„Преюдициално запитване — Митнически съюз — Възникване на митническо задължение вследствие на неправомерното въвеждане на стоки — Понятие за длъжник — Служител на юридическо лице, причинил неправомерно въвеждане на стоки — Определяне на измамливи действия или видима небрежност“

По дело C-679/15

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Finanzgericht Baden-Württemberg (Финансов съд Баден-Вюртемберг, Германия) с акт от 1 декември 2015 г., постъпил в Съда на 17 декември 2015 г., в рамките на производство

Ultra-Brag AG

срещу

Hauptzollamt Lörrach,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: L. Bay Larsen, председател на състава, M. Vilaras (докладчик), J. Malenovský, M. Safjan и D. Šváby, съдии,

генерален адвокат: N. Wahl,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

— за Европейската комисия, от L. Grønfeldt и M. Wasmeier, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 26 октомври 2016 г.,

постанови настоящото

1 — Език на производството: немски.

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 202, параграф 3, първо и второ тире и на член 212а от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58), изменен с Регламент (ЕО) № 1791/2006 на Съвета от 20 ноември 2006 г. (ОВ L 363, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 7, стр. 15, наричан по-нататък „Митническият кодекс“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Ultra-Brag AG — логистично дружество, предоставящо по-специално транспортни услуги в европейските вътрешни води, и Hauptzollamt Lörrach (Главна митническа служба Льорах, Германия) относно плащането на митническо задължение, възникнало поради неправомерно въвеждане на стоки в митническата територия на Европейския съюз.

Правна уредба

3 Митническият кодекс е отменен с Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 2013 г., стр. 1).

4 Член 38 параграф 1 от Митническия кодекс е гласял:

„Стоките, въведени на митническата територия на Общността, трябва да бъдат незабавно превозени от въвеждащото ги лице, като се следва маршрутът, определен от митническите органи, и съгласно разпорежданията на тези органи:

а) до съответното митническото учреждение, определено от митническите органи, или до друго място, определено или одобрено от митническите органи;

[…]“.

5 Член 40 от споменатия кодекс е предвиждал:

„Стоките, които влизат в митническата територия на Общността, се представят от лицето, което ги въвежда в тази територия или, ако е подходящо, от лицето, което поема отговорността за превозването на стоките след влизането им, с изключение на стоките, превозвани на транспортно средство, което само преминава през териториалните води или въздушното пространство на митническата територия на Общността без спирка вътре в тази територия. Лицето, представящо стоките, прави позоваване на митническия манифест или на митническата декларация, подадена преди това по отношение на стоките“.

6 Съгласно член 185, параграф 1, първа алинея от Митническия кодекс:

„Общностни стоки, които след като са били изнесени извън митническата територия на Общността, бъдат отново въведени в нея и допуснати за свободно обращение в рамките на срок от три години, се освобождават от вносни сборове по искане на заинтересуваното лице“.

7 Член 202 от същия кодекс е предвиждал:

„1. Вносно митническо задължение възниква при:

а) неправомерно въвеждане на митническата територия на Общността на стоки, подлежащи на облагане с вносни сборове; или

[…]

По смисъла на този член неправомерно въвеждане е всяко въвеждане при нарушаване на членове 38—41, както и на член 177, второ тире.

2. Митническото задължение възниква в момента на неправомерното въвеждане на стоките.

3. Длъжникът е:

— лицето, извършило неправомерното въвеждане на стоките,

— лицата, участвали в неправомерното въвеждане на стоките, които са знаели или според обстоятелствата е трябвало да знаят, че въвеждането е неправомерно, и

— лицата, придобили или задържали стоките, които са знаели или според обстоятелствата е трябвало да знаят към момента на придобиване или получаване на стоките, че те са въведени неправомерно“.

8 Член 212а от Митническия кодекс е гласял:

„Когато митническите правила предвиждат по-благоприятно тарифно третиране на дадена стока поради естеството или специфичното ѝ предназначение, нулеви ставки на митата или пълно или частично освобождаване от вносни или износни митни сборове по силата на членове 21, 82, 145 или от 184 до 187, това по-благоприятно третиране, нулевите ставки на митата или освобождаването от митни сборове се прилагат също така и в случаите на възникване на митническо задължение по силата на членове от 202 до 205, 210 или 211, когато поведението на заинтересуваното лице не предполага нито измамливи действия, нито видима небрежност, и когато последното представи доказателства, че са налице останалите условия за прилагане на по-благоприятно третиране, нулеви ставки на митата или освобождаване от митни сборове“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

9 На 25 май 2010 г. Ultra-Brag изнася по речен път от митническата територия на Съюза в посока към Бирсфелден (Швейцария) два трансформатора със съответните им два комплекта от по две намотки.

10 Същия ден, на 25 май 2010 г., служител на Ultra-Brag, специалист по превозите на тежки товари и отговарящ за износа, е информиран, че кораб, който е трябвало да натовари една турбина в Страсбург (Франция) и да я превози на следващия ден до Антверпен (Белгия), е претърпял авария, поради което обмисля възможността да изпрати на негово място превозилия двата трансформатора с двата им комплекта от по две намотки кораб, като при това на него останат неразтоварени единият от трансформаторите с двете му намотки. Във връзка с това той най-напред иска от швейцарските органи да му посочат какви формалности трябва да бъдат изпълнени за целта. Те му съобщават, че краткотраен реекспорт в Съюза не би трябвало да

представлява проблем, но че би следвало да уведоми за него германските митнически органи. Служителят обаче не успява да уведоми компетентното германско митническо бюро преди края на работното време на същото, тъй като колата му се повредила.

11 За да спази определения график за натоварване на турбината в Страсбург, на 25 май 2010 г. вечерта служителят уведомява капитана на кораба, че трябва да отпътува за там с трансформатора и двете намотки. При пресичане на границата тези стоки не са представени пред германските митнически органи.

12 На 26 май 2010 г. служителят се свързва с германските митнически органи.

13 На 27 май 2010 г. корабът пристига на пристанището на Базел (Швейцария), за да разтовари трансформатора и двете му намотки, като турбината остава на борда, за да бъде превозена след това до Антверпен. На този етап германските митнически органи установяват наличието на трансформатора и двете намотки на кораба.

14 С акт от 9 август 2010 г. Главна митническа служба Льорах установява вносно митническо задължение в размер на 122 470,07 EUR, като за длъжник по него посочва само Ultra-Brag.

15 След като възражението му по административен ред е отхвърлено, Ultra-Brag подава жалба пред Finanzgericht Baden-Württemberg (Финансов съд Баден-Вюртемберг, Германия). Дружеството счита, че не би следвало да му се начисляват вносни мита, тъй като били изпълнени условията за освобождаване по член 212a от Митническия кодекс. То твърди, че не допуснало видима небрежност, след като възложило извършването на митническите формалности на квалифициран служител, нито пренебрегнало изпълнението на задължението си за контрол.

16 Според запитващата юрисдикция работодател може да се счита за длъжник по митническо задължение по смисъла на член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс, когато може да се приеме, че с действията си е причинил неправомерно въвеждане на стока, и при условие че сами по себе си действията му могат да се считат за неправомерно въвеждане. Тя отбелязва, че все още не е разрешен въпросът кои действия трябва да се вземат предвид, когато работодателят е юридическо лице, и по-специално дали трябва да се вземат предвид само действията на органите му като юридическо лице, или също и действията на негов служител, причинили пряко неправомерното въвеждане, ако същият отговаря в юридическото лице за транспорта на стоките.

17 Запитващата юрисдикция иска също да се установи дали Ultra-Brag е участвало в неправомерно въвеждане на стоки по смисъла на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс предвид по-специално субективния елемент, който, видно от използвания в текста ѝ израз „знае[ло, че стоките] са въведени неправомерно“, тази разпоредба изисква. Според запитващата юрисдикция преценката на субективния елемент налага да се определи дали да се вземат предвид действията на служителя на Ultra-Brag, или тези на органите на това дружество.

18 Накрая, според запитващата юрисдикция следва да се установи дали условието за липса на видима небрежност, което член 212a от Митническия кодекс изисква за целите на освобождаване от вносни митни сборове, е изпълнено и дали преценката в това отношение трябва да се направи с оглед на действията на служителя, който на практика е извършил разглежданата в главното производство операция.

19 При тези условия Finanzgericht Baden-Württemberg (Финансов съд Баден-Вюртемберг) решава да спре производството и да постави на Съда следните три преюдициални въпроса:

„1. Следва ли член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс да се тълкува в смисъл, че юридическо лице става длъжник по митническо задължение съгласно член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс, когато негов служител, който не е законният му представител, действайки в рамките на правомощията си, е извършил неправомерно въвеждане?

2. При отрицателен отговор на първия въпрос:

Следва ли член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс да се тълкува в смисъл, че:
а) юридическо лице участва в неправомерно въвеждане (дори) когато негов служител, който не е законният му представител, действайки в рамките на правомощията си, е взел участие в това неправомерно въвеждане, и
б) преценката, че субективният признак на състава — „които са знаели или според обстоятелствата е трябвало да знаят“ — е изпълнен по отношение на юридически лица, участвали в неправомерно въвеждане, следва да се извърши по отношение на физическото лице, на което е била възложена операцията, включително когато то не е законният представител на юридическото лице?

3. При утвърдителен отговор на първия или на втория въпрос:

Следва ли член 212a от Митническия кодекс да се тълкува в смисъл, че преценката дали поведението на участник в неправомерно въвеждане предполага измамливи действия или видима небрежност, в случая на юридическо лице следва да се основава единствено на поведението на юридическото лице или на неговите органи, или следва да се основава на поведението на нает от него физическо лице, на което е възложено да извърши тази операция в рамките на поверените му функции?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

20 Следва да се подчертае, че съгласно член 202, параграф 1, буква а) от Митническия кодекс при неправомерно въвеждане на стока възниква митническо задължение. Същата разпоредба предвижда, че стоката е въведена неправомерно, ако не е представена пред митническите органи в съответствие с членове 38—41 от Митническия кодекс.

21 Разпоредбите на член 202, параграф 3 от същия кодекс пък имат за цел да определят в общ интерес за защита на финансовите интереси на Съюза кой е длъжник по митническо задължение, възникнало при неправомерно въвеждане на стоки в митническата територия на Съюза.

22 За тази цел член 202, параграф 3, първо, второ и трето тире от Митническия кодекс посочват каква трябва да е „намесата“ на дадено лице, за да се приеме, че то е длъжник поради участие в неправомерно въвеждане на стоки. В този смисъл първото тире определя като длъжник лицето, извършило неправомерното въвеждане, тоест лицето, което по принцип е трябвало да осъществи действията по митническо оформяне и да изпълни задълженията на подаващо митническа декларация лице. Второто и третото тире се отнасят до лицата, които съгласно

Митническия кодекс не са били длъжни да извършват действия по митническо оформяне, но които въпреки това преди или непосредствено след него са били замесени в неправомерното въвеждане.

23 Изложените съображения следва да се вземат предвид при отговора на поставените въпроси.

По първия въпрос

24 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс трябва да се тълкува в смисъл, че юридическо лице — един от чиито служители, който не му е законен представител, е причинил неправомерно въвеждане на стока в митническата територия на Съюза — може да се счита за длъжник по възникналото при това въвеждане митническо задължение.

25 Най-напред, от текста на член 202, параграф 3 от Митническия кодекс следва, че волята на законодателя на Съюза е била да определи широко лицата, които могат да бъдат признати за длъжници по митническото задължение в случай на неправомерно въвеждане на стока, подлежаща на облагане с вносни митни сборове, както и да уреди изчерпателно условията за определяне на длъжниците по митнически задължения (вж. решения от 23 септември 2004 г., Spedition Ulustrans, C-414/02, EU:C:2004:551, т. 25 и 39, от 3 март 2005 г., Papismedov и др., C-195/03, EU:C:2005:131, т. 38 и от 17 ноември 2011 г., Jestel, C-454/10, EU:C:2011:752, т. 12 и 13).

26 Съдът освен това вече е приел, че член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс се отнася до „лицето“, извършило неправомерното въвеждане, без при това да уточнява дали става въпрос за физическо или юридическо лице. Ето защо следва да се приеме, че длъжник по митническо задължение може да бъде всяко „лице“ по смисъла на споменатата разпоредба, тоест такова, за което следва да се приеме, че с действията си е причинило неправомерно въвеждане на стока (вж. решения от 23 септември 2004 г., Spedition Ulustrans, C-414/02, EU:C:2004:551, т. 26 и от 3 март 2005 г., Papismedov и др., C-195/03, EU:C:2005:131, т. 39).

27 Съгласно съдържащата се в акта за преюдициално запитване информация в случая стоките са въведени в територията на Съюза от капитана на кораба, който ги е превозвал към разположено на тази територия речно пристанище по разпореждане на лицето, отговарящо за износа в предприятието, за което и двамата работят. Именно капитанът е лицето, което съгласно член 40 от Митническия кодекс е трябвало да представи стоките пред митническите органи и да направи позоваване на митническия манифест или на митническата декларация.

28 Тъй като не е направил това, капитанът на кораба е въвел неправомерно стоки в митническата територия на Съюза, поради което съгласно член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс е станал длъжник по възникналото при това въвеждане митническо задължение.

29 При все това обаче обстоятелството, че служител е въвел неправомерно стоки в митническата територия на Съюза, не може да е достатъчно, за да се изключи възможността наелото го на работа физическо или юридическо лице да се счита за длъжник по митническото задължение, възникнало при неправомерното въвеждане по силата на член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс.

30 В това отношение е важно да се отбележи, че когато в положение като разглежданото в главното производство служител извърши неправомерно въвеждане, като при това спази обхвата на възложената му от работодателя задача и изпълни дадените му за целта нареждания от оправомощен в това отношение поради функциите си друг служител на същия работодател, действията на първия служител не надхвърлят рамките на правомощията му и са от името и за сметка на работодателя му.

31 А когато служител въведе неправомерно стоки в митническата територия на Съюза от името и за сметка на работодателя си, последният трябва да се счита за лицето, което с действията си е причинило това неправомерно въвеждане (вж. в този смисъл решение от 23 септември 2004 г., Spedition Ulustrans, C-414/02, EU:C:2004:551, т. 29).

32 Ето защо в положение като разглежданото в главното производство може да се приеме, че на основание член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс длъжник по възникналото при неправомерното въвеждане на стоки данъчно задължение е работодателят.

33 Впрочем обстоятелството, че нито служителят, който неправомерно е въвел стоките, нито служителят, на когото той е бил подчинен и по разпореждане на когото е действал, е законен представител на юридическото лице, за което работи, не би могъл да промени направения извод, тъй като прилагането на член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс към работодателя на извършилия неправомерното въвеждане служител не изисква никакво друго условие освен това работодателят да притежава качеството „лице“ по смисъла на същата разпоредба.

34 Предвид изложените съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс трябва да се тълкува в смисъл, че юридическо лице — един от чиито служители, който не е негов законен представител, е причинил неправомерно въвеждане на стока в митническата територия на Съюза — може да се счита за длъжник по възникналото при това въвеждане митническо задължение, когато служителят е въвел разглежданата стока при спазване на обхвата на възложената му от работодателя задача и в изпълнение на дадените му за целта нареждания от оправомощен в това отношение поради функциите си друг служител на същия работодател и е действал така в рамките на правомощията си, от името и за сметка на работодателя си.

35 С оглед на отговора на първия въпрос не е необходимо да се отговаря на втория въпрос.

По третия въпрос

36 С третия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 212а от Митническия кодекс трябва да се тълкува в смисъл, че за да се установи дали даден работодател, който е юридическо лице, е извършил измамливи действия или е допуснал видима небрежност по смисъла на този член, следва да се вземат предвид не само действията на самия работодател, но и тези на негов служител или на негови служители, който или които той като юридическо лице е нает на работа и на когото или на които е възложил в рамките на съответните му или им функции извършването на разглежданото въвеждане на стоки в митническата територия на Съюза.

37 Съгласно член 212а от Митническия кодекс предвидените в митническите правила по-благоприятно тарифно третиране, нулеви ставки на митата или пълно или частично освобождаване от вносни или износни митни сборове се прилагат също и в случаите на възникване на митническо задължение по силата на членове 202—205 от същия кодекс, когато поведението на заинтересуваното лице не предполага нито измамливи действия, нито явна небрежност и когато последното представи доказателства, че са налице „останалите условия за прилагане“.

38 Понятието „заинтересувано лице“ по смисъла на член 212а от Митническия кодекс трябва с оглед на текста на същата разпоредба да се разбира в смисъл, че се отнася до всяко физическо или юридическо лице, считано за длъжник по митническо задължение по силата на членове 202—205 от Митническия кодекс по-специално поради това че с действията си е причинило неправомерното въвеждане на стоки в митническата територия на Съюза.

39 При обстоятелства като разглежданите в главното производство, за да се прецени наличието на измамливи действия или на видима небрежност от страна на работодател, който е юридическо лице, следва да се вземат предвид действията не само на самия работодател, но и тези на служителя или служителите, който или които, спазвайки обхвата на възложената от работодателя задача и действайки така в рамките на съответните си правомощия от името и за сметка на работодателя си, е причинил или са причинили неправомерното въвеждане на стоки.

40 Следва също да се отбележи, че фактът, че разглежданите служители не са органи или законни представители на наелото ги на работа юридическо лице, не променя извода, че при посочените в предходната точка обстоятелства евентуално наличие на измамливи действия или на видима небрежност от работодател, който е юридическо лице, се преценява, като се взема предвид също и поведението на неговите служители.

41 С оглед на изложените съображения на третия въпрос следва да се отговори, че член 212а от Митническия кодекс трябва да се тълкува в смисъл, че за да се установи дали даден работодател, който е юридическо лице, е извършил измамливи действия или е допуснал видима небрежност по смисъла на този член, следва да се вземе предвид не само поведението на самия работодател, но и това на негов служител или негови служители, който или които, спазвайки обхвата на възложената от работодателя задача и действайки така в рамките на съответните си правомощия от името и за сметка на работодателя си, е причинил или са причинили неправомерно въвеждане на стоки.

По съдебните разноски

42 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) **Член 202, параграф 3, първо тире от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността, изменен с Регламент (ЕО) № 1791/2006 на Съвета от 20 ноември 2006 г., трябва да се тълкува в смисъл, че юридическо лице — един от чиито служители, който не е негов законен представител, е причинил неправомерно въвеждане на стока в митническата територия на Съюза — може да се счита за длъжник по възникналото при това въвеждане митническо задължение, когато служителят е въвел разглежданата стока при спазване на обхвата на възложената му от работодателя задача и в изпълнение на дадените му за целта нареждания от оправомощен в това отношение поради функциите си друг служител на същия работодател и е действал така в рамките на правомощията си, от името и за сметка на работодателя си.**

2) **Член 212а от Регламент № 2913/92, изменен с Регламент № 1791/2006, трябва да се тълкува в смисъл, че за да се установи дали даден работодател, който е юридическо лице, е извършил измамливи действия или е допуснал видима небрежност по смисъла на този член, следва да се вземе предвид не само поведението на самия работодател, но и това на негов служител или негови служители, който или които, спазвайки обхвата на възложената от работодателя задача и действайки така в рамките на съответните си правомощия от името и за сметка на работодателя си, е причинил или са причинили неправомерно въвеждане на стоки.**

Подписи